Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την κατανομή των αδειών των κρατών μελών τις οποίες λαμβάνουν βάσει των συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί θεσπίσεως ορισμένων όρων για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών»

(2000/C 168/04)

Στις 10 Απριλίου 2000 το Συμβούλιο αποφάσισε, σύμφωνα με το άρθρο 71 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, να ζητήσει τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών» στο οποίο είχε ανατεθεί η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Απριλίου 2000 με βάση εισηγητική έκθεση του κ. Kielman.

Κατά την 372η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 27ης Απριλίου 2000), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 111 ψήφους υπέρ, 1 ψήφο κατά και 1 αποχή την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. **Εισαγωγή**

1.1. Στις 7 Δεκεμβρίου 1995, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να διαπραγματευθεί μία ή περισσότερες συμφωνίες για την οδική διαμετακόμιση με την Ουγγαρία, τη Βουλγαρία και τη Ρουμανία προκειμένου να λυθεί το πρόβλημα των σχέσεων στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ της Ελλάδας και των υπόλοιπων κρατών μελών, ιδίως με αμοιβαία ανταλλαγή αδειών οδικής διαμετακόμισης.

1.2. Η προσπάθεια της Επιτροπής εστράφη, καταρχήν, στη σύναψη μίας πολυμερούς συμφωνίας. Τα τρία εν λόγω κράτη προτίμησαν, όμως, ειδικές συμφωνίες, οι οποίες θα καταργηθούν αυτομάτως με την είσοδό τους στην ΕΕ.

1.3. Η πρόταση της Επιτροπής στηρίζεται στην «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή και σύναψη της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας περί θεσπίσεως ορισμένων προϋποθέσεων για την οδική μεταφορά αγαθών και την προαγωγή των συνδυασμένων μεταφορών» (COM(1999) 666 τελικό). Η γνωμοδότηση της ΟΚΕ περιορίζεται στην «Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά την κατανομή των αδειών των κρατών μελών τις οποίες λαμβάνουν βάσει των συμφωνιών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας περί θεσπίσεως ορισμένων όρων για τις οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και την προώθηση των συνδυασμένων μεταφορών» (COM(1999) 667 τελικό).

1.4. Η Επιτροπή κατέληξε σε καταρχήν συμφωνίες με τη Δημοκρατία της Ουγγαρίας και της Βουλγαρίας, όχι όμως ακόμη με τη Δημοκρατία της Ρουμανίας. Συνεπώς, η υπό εξέταση πρόταση περιορίζεται στην απόφαση του Συμβουλίου για τη σύναψη συμφωνιών με την Ουγγαρία και την Βουλγαρία. Ωστόσο, η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να επιτύχει σύντομα τη σύναψη συμφωνίας και με τη Ρουμανία, διότι διαφορετικά οι συμφωνίες με την Ουγγαρία και τη Βουλγαρία θα έχουν πολύ περιορισμένη εμβέλεια.

1.5. Επειδή κατά το παρελθόν στην Ανατολική Ευρώπη καταλογίζονταν συχνά υψηλά και διακριτικής υφής φορολογικές και παραφορολογικές επιβαρύνσεις στις οδικές μεταφορές, στις συμφωνίες θεσπίζεται ότι επιτρέπεται να εισπράττονται μόνο εισφορές ή διόδια που δεν είναι διακριτικής υφής ή αφορούν τη χρήση υποδομών. Για τις μεταφορικές δραστηριότητες καθ' εαυτές δεν επιτρέπεται η καθιέρωση ειδικών φόρων ή εισφορών.

1.6. Στις συμφωνίες θεσπίζεται ρητώς ότι η χρήση των αδειών μέσω της Βουλγαρίας και της Ουγγαρίας μπορεί να γίνει μόνο με οχήματα που πληρούν, τουλάχιστον, το ευρωπαϊκό πρότυπο 1.

1.7. Στην πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη των συμφωνιών με τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία, σημειώνεται ότι οι 13 000 άδειες από τη Βουλγαρία και οι 12 500 από την Ουγγαρία που θα λαμβάνει ετησίως η Κοινότητα θα κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών βάσει ιδιαίτερου κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Σκοπός επομένως της παρούσας πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου είναι η κατανομή των αδειών αυτών μεταξύ των κρατών μελών.

2. **Γενικές παρατηρήσεις**

2.1. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε ως βάση για τον υπολογισμό της κατανομής αδειών διαμετακόμισης μεταξύ των κρατών μελών τα αντίστοιχα στατιστικά στοιχεία της Ουγγαρίας.

2.2. Δεδομένου ότι ο σκοπός των διαπραγματεύσεων από πλευράς Κοινότητας είναι να διευκολυνθεί η οδική διαμετακόμιση εμπορευμάτων μεταξύ της Ελλάδας και των υπόλοιπων κρατών μελών μέσω του διαδρόμου που διέρχεται από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία, τα στατιστικά στοιχεία της Ουγγαρίας προσφέρονται περισσότερο ως στατιστική βάση. Ωστόσο, από τα στοιχεία αυτά πρέπει να προκύπτει ότι η μεταφορά με προορισμό «τα υπόλοιπα κράτη μέλη» καλύπτει όλο το διάδρομο που περνά από τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία και την Ουγγαρία. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στις διαδρομές μέσω της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας και τις Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας.

2.3. Τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία διαμετακόμισης της Ουγγαρίας υποδιαιρούνται ανά:

— χώρα έναρξης του ταξιδιού, και

— χώρα καταχώρησης του οχήματος.

Είναι επομένως δυνατόν από τα στατιστικά στοιχεία διαμετακόμισης της Ουγγαρίας να επιλεγούν:

— τα ταξίδια με τόπο αναχώρησης την Ελλάδα, και

— τα ταξίδια που πραγματοποιούνται με οχήματα καταχωρημένα σε κάθε κράτος μέλος.

2.3.1. Δεδομένου ότι τα στατιστικά στοιχεία διαμετακόμισης της Ουγγαρίας για τα πρώτα τρίμηνα του 1998 είναι διαθέσιμα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προαναφερθέντα στόχο, η Επιτροπή προτείνει να αποτελέσουν τα στοιχεία αυτά τη βάση για την κατανομή μεταξύ των κρατών μελών.

2.3.2. Η ΟΚΕ εκφράζει την άποψη ότι, επειδή δεν υπάρχουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία για τις οδικές διαμετακομιστικές μεταφορές, οι διαθέσιμες ουγγρικές στατιστικές για τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998 αποτελούν την πλέον κατάλληλη πηγή πληροφόρησης.

2.3.3. Ωστόσο, η ΟΚΕ επιθυμεί να επισημάνει ότι η συμμετοχή της Ρουμανίας έχει καθοριστική σημασία για την καλή λειτουργία του διαδρόμου Ελλάδα-λοιπά κράτη μέλη. Καλεί δε την Επιτροπή να επιζητήσει επιμόνως τις διαπραγματεύσεις με τη Ρουμανία και να επιδιώξει τη σύντομη ολοκλήρωσή τους.

3. **Ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. Με βάση τα ουγγρικά στατιστικά στοιχεία, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο συνολικός αριθμός των διαμετακομίσεων της Ουγγαρίας με οχήματα καταχωρημένα σε κάποιο κράτος μέλος με προέλευση Ελλάδα κατά τα πρώτα τρίμηνα του 1998 ανέρχεται σε 6 723. Τα 6 646 από τα οχήματα αυτά, δηλαδή το 99 %, είναι καταχωρημένα στην Ελλάδα. Για τέσσερα κράτη μέλη, την Ισπανία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και την Πορτογαλία δεν έχει καταγραφεί καμία διαδρομή (βλ. παράρτημα).

3.2. Με βάση αυτά τα προσωρινά δεδομένα η Επιτροπή συμπεραίνει ότι δεν είναι «σκόπιμο η Ελλάδα να λαμβάνει το 99 % των αδειών». Η ΟΚΕ κρίνει ότι η πραγματική κατάσταση πρέπει να αντικατοπτρίζεται με αντικειμενικά κριτήρια. Καλεί, συνεπώς, την Επιτροπή να αναζητήσει το ταχύτερο δυνατό ακριβέστερες πληροφορίες, ώστε να προκύψει μία αξιόπιστη εικόνα και έτσι να υπάρξει για την Ελλάδα η ίδια μεταχείριση όπως και για τα άλλα κράτη μέλη.

3.3. Στη συνέχεια η Επιτροπή προτείνει να λαμβάνει το κάθε κράτος μέλος «κατ' αποκοπήν» 100 άδειες, δηλαδή κάτι λιγότερο από το 1 % του συνόλου των διαθέσιμων αδειών και οι υπόλοιπες άδειες να κατανέμονται μεταξύ των κρατών μελών κατ' αναλογία του αριθμού διαμετακομίσεων που πραγματοποιήθηκαν μέσω της Ουγγαρίας κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998.

3.3.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι, εφόσον τέσσερα κράτη μέλη δεν πραγματοποίησαν καμιά διαμετακόμιση κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998, ενώ έξι κράτη μέλη πραγματοποίησαν λιγότερες από πέντε διαμετακομίσεις, ο «κατ' αποκοπήν» αριθμός των 100 αδειών για κάθε κράτος μέλος είναι υπερβολικά υψηλός. Προτείνει γι' αυτό να περιοριστεί ο αριθμός αυτός σε 50 άδειες. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα απομένουν ακόμη 750 άδειες οι οποίες θα μπορούν να κατανέμονται ποσοστιαία, ανάλογα με τον αριθμό των διαμετακομίσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998.

Η ΟΚΕ θεωρεί ότι μια παρόμοια κατανομή θα ήταν δικαιότερη και θα ανταποκρινόταν περισσότερο στην πραγματικότητα.

3.4. Και στις δύο περιπτώσεις ο αριθμός σταθερών αδειών ανέρχεται σε 750, αντί των 1 500 που προτείνει η Επιτροπή, ενώ η Ελλάδα θα λαμβάνει 12 109 άδειες για τη Βουλγαρία, αντί των 11 368 και 11 614 για την Ουγγαρία, αντί των 10 874.

3.4.1. Αυτός ο τρόπος υπολογισμού ανταποκρίνεται άλλωστε στο σκεπτικό που εκφράζει και η ίδια η Επιτροπή στο έγγραφό της ότι η χορήγηση των αδειών πρέπει να βασίζεται σε κριτήρια με βάση τα οποία λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι παρατηρούμενες ροές χερσαίων μεταφορών μεταξύ Ελλάδας και υπόλοιπων κρατών μελών.

3.5. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 4, να επιστρέφουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή, πριν τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, τις άδειες που δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ώστε να επωφεληθούν άλλα κράτη μέλη από αυτές.

3.6. Δεδομένου ότι η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόθεση της Επιτροπής να επιτύχει μία δικαιότερη κλείδα κατανομής, είναι απαραίτητο να προσαρμοστεί ανάλογα το σχετικό παράρτημα του σχεδίου κανονισμού.

4. **Συμπεράσματα**

4.1. Η ΟΚΕ κρίνει ότι η Επιτροπή προβαίνει σε μία ορθή επιλογή με τη χρησιμοποίηση των ουγγρικών στατιστικών στοιχείων για τη διαμετακόμιση, προκειμένου να υπολογισθεί η κλείδα κατανομής των αδειών.

4.2. Προκειμένου να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά οι άδειες, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η σύντομη επίτευξη συμφωνίας με τη Ρουμανία έχει εξαιρετική σημασία.

4.3. Σχετικά με την πρόταση κατανομής, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι, σε περίπτωση που τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι ένα κράτος μέλος δικαιούται υψηλό ποσοστό αδειών, θα πρέπει να χορηγηθεί στο κράτος αυτός ο απαιτούμενος αριθμός αδειών.

4.4. Επιπλέον, λαμβανομένου υπόψη του μικρού αριθμού αδειών, η ΟΚΕ δεν θεωρεί σκόπιμο να διαθέτει κάθε κράτος μέλος έναν σταθερό αριθμό 100 αδειών. 'Αλλωστε, όπως προκύπτει από τα στατιστικά στοιχεία, πολλά κράτη δεν πραγματοποιούν σχεδόν καμιά διαμετακόμιση μεταξύ της Ελλάδας και άλλων κρατών μελών. Συνεπώς, η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο αριθμός των 50 αδειών ανά κράτος μέλος επαρκεί απόλυτα.

4.5. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την πρόταση της Επιτροπής να επιστρέφουν τα κράτη μέλη, πριν από τις 15 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, στην Επιτροπή τις άδειες που δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσουν, ώστε να χορηγηθούν σε κράτη μέλη που τις χρειάζονται.

Βρυξέλλες, 27 Απριλίου 2000.

Η Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Beatrice RANGONI MACHIAVELLI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Κατανομή των αδειών μεταξύ των κρατών μελών

Τα πλέον πρόσφατα στοιχεία για τις διαμετακομίσεις μέσω Ουγγαρίας αφορούν τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998. Ο αριθμός διαμετακομίσεων μέσω Ουγγαρίας από την Ελλάδα με σχήματα καταχωρημένα σε ένα κράτος μέλος κατά τα πρώτα τρία τρίμηνα του 1998 ήταν:

Κράτος μέλος καταχώρησης	Αριθ. Διαμετακομίσεων
Βέλγιο	2
Δανία	6
Γερμανία	20
Ελλάδα	6 646
Ισπανία	0
Γαλλία	1
Ιρλανδία	0
Ιταλία	1
Λουξεμβούργο	0
Κάτω Χώρες	29
Αυστρία	11
Πορτογαλία	0
Φινλανδία	1
Σουηδία	4
Ηνωμένο Βασίλειο	2
Σύνολο	6 723